

SBAB!

Inlåning & Sparande

Nummer 9 2016 • 8 september 2016

En stor majoritet av de svenska hushållen har fått stadigt förbättrad ekonomi. Mångas privatekonomi går med plus och många sparar regelbundet. Det verkar dock finnas en lite kluven inställning till sparande.

Kluven inställning till sparande

Åtta av tio hushåll sparar i nuläget jämfört med bara sex av tio för tio år sedan. Väldigt få har svårt för att få ekonomin att gå ihop. De senaste två, tre åren har dock förbättringen stannat av och fortfarande uppger ett av tio hushåll att deras ekonomi blivit sämre det senaste året och lika många räknar med att den ska bli sämre framöver. Många tycker inte heller det är särskilt fördelaktigt läge för sparande.

Konjunkturinstitutet frågar varje månad 1 500 svenska hushåll om deras syn på den egna och den svenska ekonomin, förväntningar om räntor och inflation samt om inköp av kapitalvaror och sparande. Vi tittar ca en gång per kvartal närmare på frågorna om hushållens finansiella och ekonomiska situation och hur de bedömer sina möjligheter att spara. Svaren i den senaste undersökningen samlades in mellan 1 och 15 augusti.

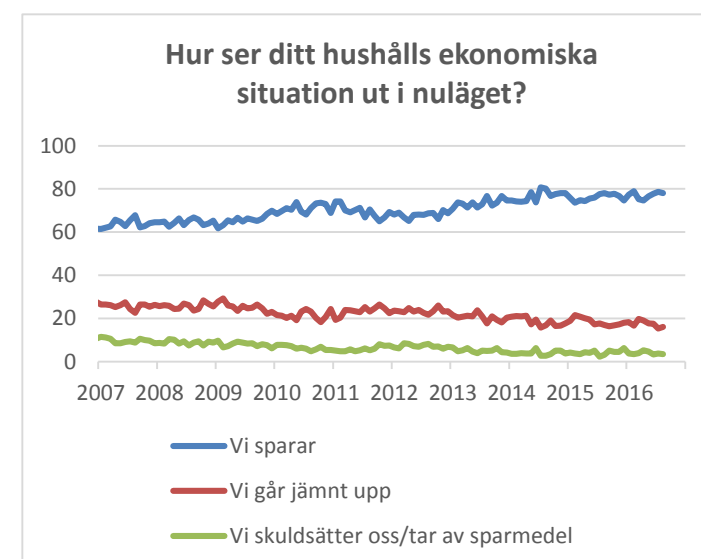
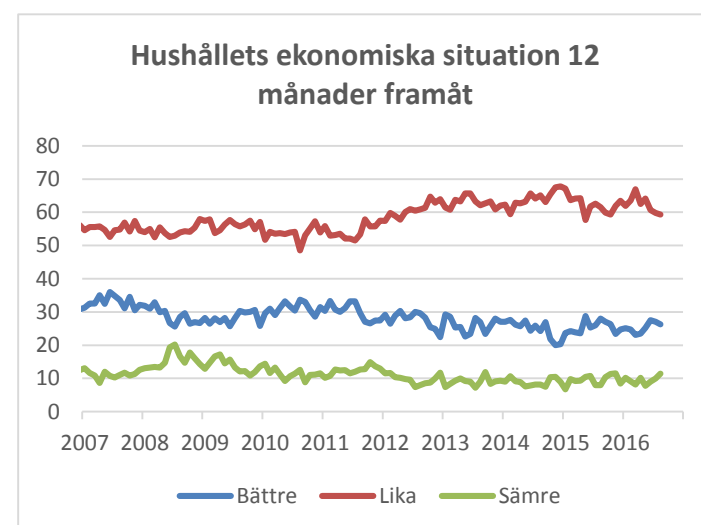
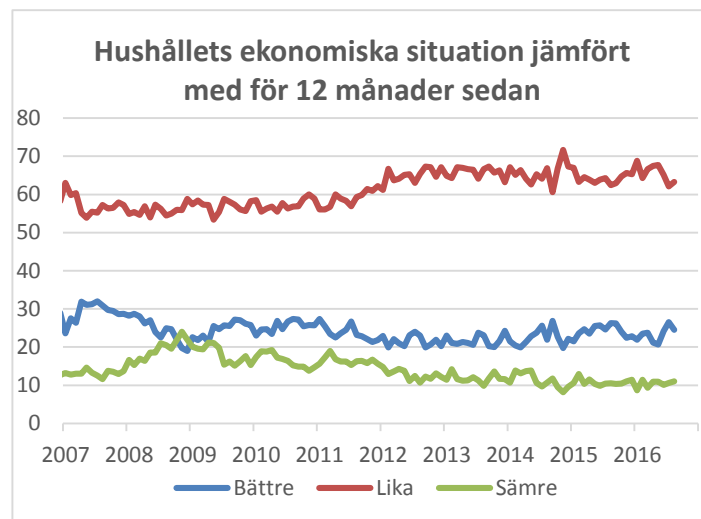
Optimism kring den egna ekonomin

I augusti 2016 ansåg knappt ett av fyra hushåll att deras ekonomiska situation förbättrats det senaste året. Drygt ett av tio hushåll tyckte tvärtom att det gångna året inneburit en sämre hushållsekonomi. Resten tyckte det var ungefär som tidigare. Män var något mer optimistiska än kvinnor om utvecklingen och medelålders var mer optimistiska än yngre och äldre. Sammantaget ger hushållen en fortsatt positiv bild av hur deras ekonomi utvecklats, bedömningen har sett ungefär likadan det senaste året.

Även när hushållen blickar framåt är de optimistiska. Framtidsoptimismen är dock lite lägre än vad den varit i snitt de senaste tio åren. Den har också gått ned något de senaste månaderna. Drygt en av fyra räknar med bättre hushållsekonomi och drygt en av tio med försämring på ett års sikt. Återigen är män mer optimistiska än kvinnor, tre av tio män räknar med bättre ekonomi mot två av tio kvinnor. De som är yngre än 50 år är tydligt mer optimistiska än de som är över. Skillnaden mellan yngre och äldre är mer markant när det gäller framtidsväntningar än bakåt blickar. Nästan varannan trettioåring räknar med bättre ekonomi framöver jämfört med bara var tjugonde som är över 65 år.

Hög sparbenägenhet...

På frågan om hushållet i nuläget sparar (eller amorterar), går jämnt upp eller lånar/tar av sparpengar svarar 78 procent att de sparar medan 3 procent uppger att de lever över sina inkomster. Andelen som sparar har ökat med

nästan 20 procentenheter de senaste tio åren, vilket är anmärkningsvärt. Andelen har dock varit rätt stabil sedan mitten av 2014, vilket antyder att den uppåtgående trenden stannat av. Som väntat är andelarna som sparar högst i åldersgruppen 35-50 år och lägre bland yngre och äldre. Knappt 6 procent av hushållen som är yngre än 25 år eller äldre än 65 år uppger att de skuldsätter sig eller lever på besparingar.

Åtta av tio hushåll uppger att de troligen kommer att spara något eller amortera på lån under de kommande tolv månaderna, nästan 60 procent säger till och med att det är mycket troligt. Män är något mer sparbenägna än kvinnor, yngre och äldre sparar mindre än medelålders och storstadshushåll sparar lite mer än andra hushåll. Andelen som planerar att spara är drygt 10 procentenheter högre än vad den var förr tio år sedan. De senaste åren har det dock inte skett några större förändringar i sparbenägenheten.

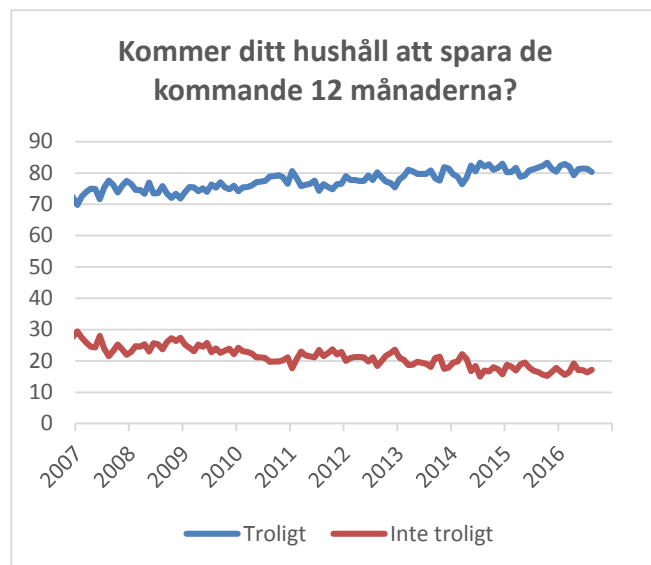
..men vill hushållen verkligen spara

Medan hushållens bedömning av sin ekonomiska situation och sparintentioner varit förhållandevis stabila de senaste åren så har deras bedömning av hur gynnsamt läge det är för sparande varierat en hel del. I augustienkäten svarade lite fler än en tredjedel att det är mycket eller ganska fördelaktigt att spara mot bakgrund av nuvarande ekonomiska läge. Nästan exakt lika många svarade att det är mycket eller ganska ofördelaktigt. Resten svarade att det väger jämnt. För två sedan var övervikten för de som såg det som fördelaktigt 20 procentenheter, tidigare har den varit så hög som 30-40 procent.

Det är inte helt klart vad som ligger bakom att hushållen inte ser lika positivt på sparande längre. Att kurserna på Stockholmbörsen har fluktuerat en del de senaste två åren kan ha spelat in, via en ökad osäkerhet om framtida avkastning på sparandet. Sjunkande sparräntor kan också ligga bakom att sparande inte är så populärt längre. Ökade amorteringskrav på bolån, slopade pensionsavdrag och andra regeländringar kan också ha påverkat hur hushållen ser på sparande.

Kluven inställning till sparande

Att åtta av tio hushåll har pengar över i slutet av månaden och avser att spara pengar under det kommande året samtidigt som bara ett av tre hushåll tycker det är ett bra läge för sparande är intressant. Kan det vara så att förväntningar om framtida avkastning inte har så stor betydelse för hur mycket hushållen sparar? Det har i så fall implikationer för hur Riksbankens penningpolitik slår igenom på ekonomin. Trots att man idag inte får någon ränta på sina pengar så sätter man ändå troget av stora summor varje månad, att användas till oförutsedda utgifter, framtida resor, bilköp, pension och annat. Kan hushållens höga

SBAB!

sparkvot kopplas till lägre förtroende för välfärdssystemen? Känner de att A-kassa, sjukförsäkring och pensionssystem inte räcker utan att de måste täcka upp med eget sparande? Svaren på barometerfrågorna antyder att hushållen höga sparande snarare beror på att de känner sig tvungna till det än att de faktiskt vill det.

För mer information, vänligen kontakta:

Tor Borg, Chefsekonom SBAB

Telefon: 076-118 09 02

Epost: tor.borg@sbab.se

Twitter: @tor_borg

Blogg: sbab.se/bloggen

Vill du få Inlåning & Sparande
via mejlen i framtiden så
skickar du ett meddelande till
tor.borg@sbab.se

Inlåning & Sparande är en publikation från SBAB. Ansvarig för brevet är Tor Borg, tfn 076-118 09 02. Det har baserats på källor som bedöms som tillförlitliga. Rapporten är inte gjord för att utgöra det enda redskapet vid enskilda beslut om lån och investeringar. SBAB påtar sig inte något ansvar för direkt eller indirekt förlust till följd av beslut grundade på detta dokument. Citera gärna Inlåning & Sparande men ange alltid källa.

SBAB Bank AB (publ)

Besöksadress: Svetsarvägen 24 • Postadress: Box 4209 • 171 04 Solna
Tel 08-614 43 00 • Internet: www.sbab.se • E-post: info@sbab.se • (Org.nr. 556253-7513)